

1

UDC 616.89

SPSIDE 42 (1) 1-72 (2014)

ISSN 0303-7908

**SOCIJALNA PSIHIJATRIJA
SOCIAL PSYCHIATRY**

ZAGREB

VOL. 42 – 2014

BROJ/NUMBER 1

S A D R Ž A J – C O N T E N T S

IZVORNI ZNANSTVENI RADOVI/ORIGINAL SCIENTIFIC PAPERS

S. Sekušak-Galešev, M. Kramarić, V. Galešev

Mentalno zdravlje odraslih osoba s intelektualnim teškoćama

(Mental health of adults with intellectual disabilities) 3

D. Mamić, R. Fulgosi-Masnjak

Psihički poremećaji i socijalna zrelost djece i mladih s poremećajima iz autističnog spektra

i djece i mladih s većim intelektualnim teškoćama

(Social maturity in children and youth with autistic spectrum disorders and children and
youth with intellectual disabilities) 21

PREGLEDI/REVIEWS

S. Kozina, M. Vlastelica

Disocijacija i *detachment* kao odraz traumatskog događaja na aspekte sebstva

(Dissociation and detachment as a reflection of traumatic event over the self) 33

S. Topić, D. Degmećić

Umišljeni poremećaji

(Factitious disorders) 43

STRUČNI RADOVI/PROFESSIONAL PAPERS

M. Laklija, A. Barišec

Iskustvo udomiteljstva odraslih osoba s duševnim smetnjama iz perspektive udomitelja

(The experience of foster care for adult persons with mental disorders from the perspective of
foster caregiver) 50

I. Brlek, G. Berc, M. Milić Babić

Primjena savjetovanja kao metode pomoći u klubovima liječenih alkoholičara iz

perspektive socijalnih radnika

(Application of counseling as a method of assistance in the clubs of treated alcoholics from
the view of social workers) 62

Soc. psihijat., 42 (2014) 3 – 20

Izvorni znanstveni rad

MENTALNO ZDRAVLJE ODRASLIH OSOBA S INTELEKTUALNIM TEŠKOĆAMA

SNJEŽANA SEKUŠAK-GALEŠEV, MILIVOJ KRAMARIĆ¹ i VINKOSLAV GALEŠEV²

Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Odsjek za inkluzivnu edukaciju i rehabilitaciju,

¹Sveučilište u Zagrebu, Medicinski fakultet i Klinički bolnički centar Zagreb, Klinika za psihijatriju, Zavod za hitnu i preventivnu psihijatriju i ²Udžbenik.hr, Zagreb, Hrvatska

U osoba s intelektualnim teškoćama problemi mentalnog zdravlja (problemi ponašanja i psihički poremećaji) nekoliko se puta češće javljaju nego u općoj populaciji. Što su intelektualne teškoće težeg stupnja, to su ozbiljniji i psihički poremećaji. Glavni cilj ovoga rada je istražiti postojeće oblike skrbi i probleme mentalnog zdravlja odraslih osoba s intelektualnim teškoćama u Zagrebačkoj županiji i Gradu Zagrebu sa svrhom uvođenja suvremenog modela temeljenog na integrativnom, razvojnom pristupu. Istraživanje je provedeno na dva uzorka ispitanika: a) 90 odraslih osoba s intelektualnim teškoćama (starijih od 21 godine) smještenih u obitelji i b) 93 odrasle osobe s intelektualnim teškoćama (starije od 21 godine) smještene u instituciju. Uporabljeni su ovi mjerni instrumenti: Ljestvica za razvojnu psihijatrijsku dijagnostiku (SRPD), Ljestvica adaptivnog ponašanja AAMD – II. dio, Upitnik o općim podacima. Utvrđeno je sljedeće: 1. Psihički poremećaji i problemi ponašanja statistički se značajno razlikuju s obzirom na učestalost pojavljivanja i vrstu ovisno o stupnju intelektualnih teškoća. 2. Između odraslih osoba s intelektualnim teškoćama koje žive u vlastitoj obitelji i odraslih osoba s intelektualnim teškoćama u institucionalnom smještaju postoji statistički značajna razlika u pojavi psihičkih poremećaja. 3. Između odraslih osoba s intelektualnim teškoćama koje žive u vlastitoj obitelji i odraslih osoba s intelektualnim teškoćama u institucionalnom smještaju postoji statistički značajna razlika u pojavi problema ponašanja. 4. Pokazalo se da postoji statistički značajna razlika između postojećih dijagnoza psihičkih poremećaja (tradicionalni pristup) i dijagnoza psihičkih poremećaja prema razvojnom pristupu. 5. U našim uvjetima postoji dominacija tradicionalnog pristupa temeljenog na farmakoterapiji u skrbi za probleme mentalnog zdravlja kod odraslih osoba s intelektualnim teškoćama u odnosu na suvremeni (integrativni, razvojni) pristup. Prema dobivenim rezultatima možemo zaključiti da su potrebne velike promjene u skrbi za mentalno zdravje osoba s intelektualnim teškoćama. Život u obitelji nije u svim situacijama i kod svih osoba zaštitni faktor u smislu prevencije problema mentalnog zdravlja, što nameće potrebu poboljšanja uvjeta življenja i mogućnosti izbora, te službi podrške u zajednici.

Ključne riječi: osobe s intelektualnim teškoćama, skrb, mentalno zdravlje

Adresa za dopisivanje:

Doc. dr. sc. Snježana Sekušak-Galešev

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet

Odsjek za inkluzivnu edukaciju i rehabilitaciju

SUMMARY

MENTAL HEALTH OF ADULTS WITH INTELLECTUAL DISABILITIES

S. SEKUŠAK-GALEŠEV, M. KRAMARIĆ¹ and V. GALEŠEV²

University of Zagreb, Faculty of Education and Rehabilitation Sciences, Department of Inclusive Education and Rehabilitation,

¹University of Zagreb, Faculty of Medicine, Zagreb University Hospital Center, Department of Emergency and Preventive Psychiatry and ²Udžbenik.hr, Zagreb, Croatia

In persons with intellectual disabilities, mental health problems (behavioral problems and psychiatric disorders) are several times more common than in the general population. The more severe the intellectual disability, the more serious are the associated mental health problems. The main objective of this study was to investigate the existing forms of care and mental health problems of adults with intellectual disabilities in Zagreb County and the City of Zagreb, in order to introduce a modern, model-based integrative, developmental approach. The study was conducted in two samples of subjects: (a) 90 adults with intellectual disabilities (aged 21 years) living with their families; and (b) 93 adults with intellectual disabilities (aged 21 years) accommodated in an institution. The measuring instruments used were the scale for developmental-psychiatric diagnosis in persons with intellectual disability (SRPD; Došen, 1996); adaptive behavior scale (AAMD), part II (Igrić, Fulgosi Masnjak, 1991); and a questionnaire on general information developed for this study. Study findings could be summarized as follows: 1) the incidence and type of psychiatric disorders and behavioral problems differed statistically significantly, depending on the degree of intellectual disability; 2) there was a statistically significant difference in the occurrence of psychiatric disorders between adults with intellectual disabilities living with their families and adults with intellectual disabilities accommodated in an institution; 3) there was a statistically significant difference in the occurrence of problem behaviors between adults with intellectual disabilities living with their families and adults with intellectual disabilities accommodated in an institution; 4) there was a statistically significant difference between the existing diagnosis of psychiatric disorders (traditional approach) and diagnosis of psychiatric disorders according to the developmental approach; and 5) in our conditions, there is a predominance of the traditional approach based on psychopharmacotherapy for mental health problems in adults with intellectual disabilities over contemporary (integrative, developmental) approach. In conclusion, our study results suggest that major changes are needed in mental health care for persons with intellectual disabilities. Life in the family is not in all situations and in all subjects a protective factor for the prevention of mental health problems, and there is an urgent need to improve living conditions and choices, along with the support services in the community.

Key words: persons with intellectual disability, nursing, mental health

DRAGANA MAMIĆ i REA FULGOSI-MASNJAK¹

Centar za autizam Zagreb i ¹Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Zagreb, Hrvatska

Djeca i mladi s poremećajima iz autističnog spektra, kao i djeca i mladi s većim intelektualnim teškoćama, imaju vrlo visoki rizik za pojavu i razvoj psihičkih poremećaja. Cilj rada bio je utvrditi povezanost između indikatora psihopatologije i socijalne zrelosti djece i mlađih s poremećajima iz autističnog spektra i djece i mlađih s većim intelektualnim teškoćama. U istraživanju je sudjelovalo 98 ispitanika s poremećajima iz autističnog spektra i onih s intelektualnim teškoćama bez poremećaja iz autističnog spektra u dobi od 7 do 21 godine, oba spola, polaznika posebnih programa odgoja, obrazovanja i rehabilitacije Centra za autizam Zagreb. Socijalna zrelost procijenjena je ljestvicom socijalne zrelosti Vineland-II. Problemi ponašanja, psihički poremećaji i njihova struktura procijenjeni su Reissovom ljestvicom za djecu s dualnom dijagnozom. Statistička analiza rezultata i utvrđivanje razlika između uzoraka ispitanika učinjena je deskriptivnim statističkim tehnikama i primjenom multivarijatnih modela za analizu podataka. Dobiveni rezultati upućuju na zaključak da među ispitanim poduzorcima u prostoru odabranih indikatora mentalnog zdravlja postoje značajne razlike. Kod ispitanika s poremećajima iz autističnog spektra koji imaju nižu socijalnu zrelost, adaptivnu razinu i više neprilagođenih ponašanja značajno su izraženiji problemi ponašanja i psihički poremećaji. Razina socijalne zrelosti pokazala se valjanim indikatorom mogućih psihičkih poremećaja na ispitanim uzorcima.

Ključne riječi: djeca i mladi s poremećajima iz autističnog spektra, djeca i mladi s većim intelektualnim teškoćama, socijalna zrelost, problemi ponašanja, psihički poremećaji

Adresa za dopisivanje:

Dr. sc. Dragana Mamić, dipl. def.

Centar za autizam Zagreb

Ljevakovićeva 30a

10000 Zagreb, Hrvatska

E-pošta: dmamic@net.amis.hr

SUMMARY

SOCIAL MATURITY IN CHILDREN AND YOUTH WITH AUTISTIC SPECTRUM DISORDERS AND CHILDREN AND YOUTH WITH INTELLECTUAL DISABILITIES

D. MAMIĆ and R. FULGOSI-MASNJAK¹

Center for Autism Zagreb and ¹University of Zagreb, Faculty of Education and Rehabilitation Sciences, Zagreb, Croatia

Social maturity is defined and assessed through the adaptive behavior domains of communication, daily living skills, socialization and maladaptive behaviors. It is based on social-emotional, cognitive, and behavioral skills needed for successful coping in social situations. The aim of the study was to assess social maturity defined through adaptive behaviors in the samples of children and youth with autism spectrum disorders and with intellectual disability without autism spectrum disorders of both sexes, aged 7-21 (N=98), from the Autism Center, Zagreb. Social maturity level was assessed on the Vineland-II Social Maturity Scale. Reiss Scales for Children's Dual Diagnosis were used to screen for psychopathology-behavior problems in children with intellectual disability. Statistically significant differences between the study samples were recorded in the space of adaptive behaviors as indicators of social maturity. Participants with autistic spectrum disorders had lower adaptive behavior levels and exhibited more maladaptive behaviors than participants with intellectual disability. This study demonstrated the structure of social maturity and adaptive skills to be significantly different between children and youth with autistic spectrum disorders and those with intellectual disability. The data obtained also indicated the lower adaptive behavior level, maladaptive behaviors and lower social maturity level to present a greater risk of mental health problems, particularly in children and youth with autism

spectrum disorders. Therefore, as such they can be used as a basis for selection and application of educational and rehabilitation support programs in order to contribute to better quality of life of these children and youth and their families.

Key words: social maturity, adaptive behavior, children and youth, autistic spectrum disorder, intellectual disability

Soc. psihijat. 42 (2014) 33 – 42

Pregled

DISOCIJACIJA I DETACHMENT KAO ODRAZ TRAUMATSKOG DOGAĐAJA NA ASPEKTE SEBSTVA

SLAVICA KOZINA i MIRELA VLASTELICA

Sveučilište u Splitu, Medicinski fakultet, Katedra za psihološku medicinu, Split, Hrvatska

U ovom se pregledu raspravlja o utjecaju traumatskog događaja na aspekte slike o sebi i self-konceptu. Opisani su fenomeni detachment-a, traumatske memorije, disocijacije i (pre)narativnosti u sklopu preživljavanja traumatskog iskustva. Uz psihodinamski pristup pregled uključuje suvremene spoznaje iz psihotraumatologije. S fenomenom detachment-a neminovno se susrećemo kada je u pitanju traumatsko iskustvo. Njemu žrtve pribjegavaju u svrhu zaštite vlastitog sebstva i slike o sebi kao „coping strategy“ pred potencijalnim „breakdown-om“. Koncepti poput „body-image“ i „self-image“ itekako su aktualizirani u traumatskom događaju, tim više što se neminovno odražavaju na self-esteem i public-esteem, te uopće na kapacitet adaptacije na traumu. Temeljni self-koncept ovdje biva narušen ili srušen, a ego-identitetu prijeti insuficijentno ili pak difuzno stanje raspada. Studije traumatskih životnih događaja upućuju na to da je zapamćivanje tih događaja promjenjivo i podložno subjektivnim iskriviljavanjima. Disocijacija nastoji sprječiti strah od prisjećanja i u mnogim slučajevima ona ne proizlazi iz pukog potiskivanja već iz smanjenih mentalnih kapaciteta zbog snažnih emocija. Disocijativna depersonalizacija je posljedica alterirajućeg prekida dodira („detachment“) između osobe i okoline. U kontekstu psihodinamskog razumijevanja ovih zbivanja primjerom smatramo naglasiti značenje Kohutovog doprinosa poimanju selfa i stvaranja novog identiteta.

Ključne riječi: detachment, self-image, self-koncept, traumatska memorija, disocijacija

Adresa za dopisivanje:

Prof. dr. sc. Mirela Vlastelica, dr. med.
Vukasovićeva 10
21 000 Split, Hrvatska
E-pošta: mirela.vlastelica@yahoo.com

SUMMARY

DISSOCIATION AND DETACHMENT AS A REFLECTION OF TRAUMATIC EVENT OVER THE SELF

S. KOZINA and M. VLASTELICA

This review considers the influence of traumatic event on the aspects of self-image and self-concept. The phenomena such as detachment, traumatic memory, dissociation and (pre)narrative are described as ways of surviving traumatic experience. Psychodynamic approach as well as discoveries from psychotraumatology are included. The phenomenon of detachment we inevitably encounter when it comes to a traumatic experience. It is resorted to the victims in order to protect their own self and self-image as a 'coping strategy' to the potential 'breakdown'. The concepts such as 'body-image' and 'self-image' are certainly actualized in a traumatic event, the more so, they will inevitably reflect on self-esteem and public-esteem, and even on the capacity of adaptation to trauma. The basic self-concept here is being disrupted or destroyed, and the ego-identity is threatened by insufficiency or diffused state of disintegration. Studies of traumatic life events suggest that memorizing these events are volatile and subject to distortions. Dissociation seeks to prevent fear from remembering and in many cases it does not follow from mere repression but from reduced mental capacity due to strong emotions. Dissociative depersonalization is the result of breaking contact ('detachment') between the person and the environment. In the context of psychodynamic understanding of these events, it is appropriate to emphasize the importance of Kohut's contribution to the theory of the self and creating a new identity.

Key words: detachment, self-image, self-concept, traumatic memory, dissociation

Soc. psihijat., 42 (2014) 43 – 49

Pregled

UMIŠLJENI POREMEĆAJI

SILVIA TOPIĆ i DUNJA DEGMEČIĆ

Klinički bolnički centar Osijek, Klinika za psihijatriju, Osijek, Hrvatska.

Umišljene poremećaje karakterizira svjesno i namjerno kreiranje, preuveličavanje i/ili izazivanje fizičkih ili psihičkih znakova i simptoma bolesti. Cilj takvog ponašanja je zauzimanje uloge bolesnika te hospitalizacija kojom bolesnik namjerava izazvati pažnju, sažaljenje i simpatije kod drugih. Poremećaj treba razlikovati od simuliranja pri čemu pacijenti nemaju namjeru ostvariti praktičnu korist. Umišljeni poremećaj se razlikuje i od somatoformnih poremećaja kod kojih pacijenti vjeruju u postojanje bolesti i nemaju namjeru zavaravati. Takvi poremećaji imaju kompulzivnu kvalitetu, ali je ponašanje pacijenata dobrovoljno i namjerno, iako se ne može kontrolirati. Uzrok takvog ponašanja nije poznat, iako neka istraživanja u razvoju poremećaja opisuju moguće biološke kao i psihološke čimbenike. Dijagnoza se temelji na kombinaciji dvojbenih laboratorijskih i drugih dijagnostičkih nalaza isključenjem drugih mogućih bolesti, nedoslijednošću i promjenjivošću simptomatologije oboljeloga te dobivenih podataka o pacijentu od obitelji i prijatelja. Standardna terapija za poremećaj nije nađena, ali kombinacija psihofarmaka s intenzivnom psihoterapijom kao kognitivno-bihevioralnom i obiteljskom terapijom može polučiti rezultate. U literaturi se ti poremećaji često zamjenjuju pojmom Münchausenov sindrom, iako se taj pojam odnosi samo na jedan tip poremećaja.

Ključne riječi: umišljeni poremećaj, uloga bolesnika, Münchausenov sindrom

Adresa za dopisivanje:

Silvija Topić, dr. med.

Klinički bolnički centar Osijek

Klinika za psihijatriju

J.Huttlera 4

31000 Osijek, Hrvatska

E-pošta: topic.silvija@gmail.com

SUMMARY

FACTITIOUS DISORDERS

SILVIA TOPIĆ and DUNJA DEGMEČIĆ

Osijek University Hospital Center, Clinical Department of Psychiatry, Osijek, Croatia

Factitious disorders are characterized by intentional and voluntary creating, exaggerating and/or provoking physical and psychological signs and symptoms of the disease. The aim of such behavior is taking a sick role and inpatient treatment in which the patient wants to get attention, pity and sympathy from the others. The disorder should be differentiated from a situation in which patients do not tend to gain practical benefit, and from the somatoform disorders in which the patient believes in the existence of a disorder but does not tend to fool the others. These disorders have compulsive quality, but patient behavior is voluntary and intentional, although it cannot be controlled. The cause of this behavior is not known, although some researches describe the possible biological as well as psychological causes of the disorder. Diagnosis is based on a combination of doubtable laboratory and other diagnostic reports, excluding other possible disorders, changes in clinical symptomatology and information provided from family members and friends. A combination of psychopharmaceuticals with intensive psychotherapy such as cognitive-behavioral and family therapy can be useful as a treatment strategy. In the literature, these disorders are often misplaced with the term Munchausen syndrome, although this term defines just one type of this disorder.

Key words: factitious disorders, sick role, Munchausen syndrome

Soc. psihijat., 42 (2014) 50 – 61

Stručni rad

ISKUSTVO UDOMITELJSTVA ODRASLIH OSOBA S DUŠEVNIM SMETNJAMA IZ PERSPEKTIVE UDOMITELJA

MAJA LAKLIJA i ANA BARIŠEC¹

Sveučilište u Zagrebu, Pravni fakultet, Studijski centar socijalnog rada, Zagreb i ¹Centar za socijalnu skrb Ivanić grad, Ivanić grad, Hrvatska

Jedan od oblika izvaninstitucionalnog zbrinjavanja osoba s duševnim smetnjama je udomiteljstvo koje je u Republici Hrvatskoj regulirano Zakonom o udomiteljstvu. Udomiteljska obitelj nastoji korisniku u stanju socijalno-zaštitne potrebe omogućiti iskustvo obiteljskog života, ostanka u svom okruženju te višu kvalitetu života i skrbi ovisno o njegovim potrebama. Kako bi se unaprijedila kvaliteta udomiteljske skrbi za osobe s duševnim smetnjama cilj istraživanja bio je dobiti uvid u iskustva udomitelja ($N = 8$) osoba s duševnim smetnjama. Dobiveni rezultati pokazuju kako su važni motivi za bavljenje udomiteljstvom osoba s duševnim smetnjama altruizam, iskustvo udomiteljstva u bližoj okolini, iskustvo skrbi za člana obitelji, svijest o vlastitim sposobnostima i socio-ekonomske životne okolnosti. Sudionici istraživanja kao otežavajuće okolnosti u pružanju udomiteljske skrbi izražavaju: teškoće adaptacije na život s korisnicima, komunikacije, suradnje sa stručnjacima, stavove okoline, osjećaj potplaćenosti, ovisnost te smrt korisnika. Pomažuće okolnosti u pružanju udomiteljske skrbi su: suradnja sa stručnjacima, pomoći i podrška obitelji, komunikacija, stavovi okoline, osobna obilježja udomitelja i proizvodnja za osobne potrebe. Preporuke udomitelja za unaprijeđenje kvalitete udomiteljske skrbi su izdašnije naknade, brže popunjavanje praznih kapaciteta,

profesionalizacija udomiteljstva, stabilniji zakonski okviri i edukacija. Zaključno, u radu se ukazuje na moguće pravce unaprjeđenja udomiteljske skrbi za osobe s duševnim smetnjama.

Ključne riječi: udomiteljstvo, osobe s duševnim smetnjama, iskustvo, udomitelji

Adresa za dopisivanje:

Doc. dr. sc. Maja Laklija
Pravni fakultet u Zagrebu
Studijski centar socijalnog rada
Nazorova ul. 51
E-pošta: maja.laklija@pravo.hr

SUMMARY

THE EXPERIENCE OF FOSTER CARE FOR ADULT PERSONS WITH MENTAL DISORDERS FROM THE PERSPECTIVE OF FOSTER CAREGIVER

M. LAKLIJA and A. BARIŠEC¹

University of Zagreb, Faculty of Law, Zagreb and ¹Ivanić Grad Center for Social Care, Ivanić Grad, Croatia

One of the forms of non-institutional care for people with mental disorders is foster care. In the Republic of Croatia, foster care is regulated by the Act on Foster Care. Foster family tends to offer the social protection beneficiary an experience of family life, staying in their environment and a higher quality of life and care, according to his/her needs. The objective of this study was to get an insight into the experiences of foster caregivers (N=8) providing foster care for persons with mental disorders. Results showed that foster families found their motivation for foster care in the altruism, experience of foster care in their closer environment, experience of caring for a family member, self-awareness of their own abilities, and socioeconomic circumstances of their life. Factors that inhibit successful foster care are difficulties in adapting process to life with the user, communication, cooperation with experts, community attitudes, feeling of being underpaid, addiction and death of the user. Favorable circumstances in providing foster care are cooperation with experts, help and support from the family, communication, community attitudes, personal characteristics and foster production for personal use. Recommendations for improving the quality of foster care for this category of users are better material compensation, quicker filling of empty capacity, professionalization of foster care, and more stable legal framework for education. Finally, the study indicated the possible ways to improve foster care for people with mental disorders.

Key words: foster care, people with mental disorders, experience, foster caregivers

IVANA BRLEK, GORDANA BERČ i MARINA MILIĆ BABIĆ

Pravni fakultet, Studijski centar socijalnog rada, Zagreb, Hrvatska

Rad je usmjeren na primjenu savjetovanja kao metode stručne pomoći u osobnom rastu i razvoju članova kluba liječenih alkoholičara (KLA). Savjetovanje se u Hrvatskoj primjenjuje zadnjih nekoliko desetljeća, a provode ju terapeuti koji mogu biti profesionalci društveno-humanističkog smjera među kojima su i socijalni radnici. Cilj ovog rada bio je dobiti uvid u specifičnosti primjene različitih vrsta savjetovanja u KLA i njihove praktične učinkovitosti u procesima promjene i resocijalizacije članova kluba. Provedeno je kvalitativno istraživanje (probna studija) u kojem je sudjelovalo pet socijalnih radnika koje imaju iskustvo vođenja KLA. Rezultati pokazuju da se tijekom vođenja KLA najčešće primjenjuje grupno, obiteljsko, a ponekad i individualno savjetovanje. Teme koje se najčešće obraduju sa članovima KLA vezane su uz specifičnosti obiteljskih i partnerskih odnosa te osobnog rasta i razvoja korisnika. Od praktičnih učinaka savjetovanja sudionice istraživanja izdvajaju donošenje važnih odluka i pozitivnih promjena koje su poduzeli članovi kluba tijekom resocijalizacije kao i unaprjeđenje odnosa s okolinom. U svrhu što profesionalnijeg rada u klubu sudionice ističu da im je bila potrebna specijalizirana i kontinuirana edukacija. Ovaj rad ukazuje na važnost ulaganja u edukaciju terapeuta, na razvoj i širenje primjene pojedinih vrsta savjetovanja usmjerениh na dobrobit pojedinca – člana kluba.

Ključne riječi: savjetovanje, klubovi liječenih alkoholičara, socijalni rad

Adresa za dopisivanje:

Ivana Brlek
Pravni fakultet
Studijski centar socijalnog rada
Nazorova 51
10000 Zagreb, Hrvatska
Tel: 01 4895 888; e-pošta: ivana_brlek@yahoo.com

SUMMARY

APPLICATION OF COUNSELING AS A METHOD OF ASSISTANCE IN THE CLUBS OF TREATED ALCOHOLICS FROM THE VIEW OF SOCIAL WORKERS

I. BRLEK, G. BERČ and M. MILIĆ BABIĆ

Faculty of Law, Study Center of Social Work, Zagreb, Croatia

The paper deals with the application of counseling as a method of professional assistance in personal growth of the clubs of treated alcoholics (CTA). Counseling is applied in Croatia for the last few decades by therapists who are professionals in humanities, among them social workers. The aim of the study was to find out the specifics of various types of counseling and their practical efficiencies in the process of change and re-socialization of the CTA. Five social workers with experience in working with CTA participated in this qualitative research (a pilot study). Study results showed that most of the time, therapists used group and family counseling, and sometimes individual counseling. Topics that are commonly treated with CTA are related to family and partner relationships and personal growth of the clients. Participants distinguished the following outputs of counseling in client life: making important decisions, taking positive changes during re-socialization, and improving relationships with family members and others. In order to work more professionally with CTA, therapists need specialized and continuing education. This paper emphasizes the importance of investing in the education of therapists and wider application of counseling focused on the welfare of each CTA.

Key words: counseling, clubs of treated alcoholics, social work